

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा						पूर्णाङ्क :- २००
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन	100	40	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	100	40	विषयगत	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० अङ्क	३ घण्टा
					४ प्रश्न X २० अङ्क = ८० अङ्क (समस्या समाधान)	
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता						पूर्णाङ्क :- ३०
विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			
अन्तर्वार्ता	30	-	मौखिक			

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७४/१०/२८

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- प्रशासन र व्यवस्थापन

खण्ड क - (५० अङ्क)

1. सार्वजनिक व्यवस्थापन

- 1.1 सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र, नवीनतम अवधारणा, विद्यमान चुनौती तथा समाधानका उपायहरू
- 1.2 प्रशासनिक विधिहरू (कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतिकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति, व्यवस्थापकीय परीक्षण)
- 1.3 संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशीलता र समूहगत कार्य
- 1.4 व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्तहरू
- 1.5 कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- 1.6 व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- 1.7 मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- 1.8 व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया र नेतृत्व
- 1.9 व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरू : कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन र गुनासो व्यवस्थापन
- 1.10 वार्ता तथा संभौता सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यावहारिक ज्ञान
- 1.11 व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र संगठनमा महत्व
- 1.12 सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रशासनको भूमिका
- 1.13 सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- 1.14 सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा वडापत्र
- 1.15 विश्वव्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र प्रयोग
- 1.16 विमानस्थल व्यवस्थापनका नयाँ अवधारणाहरू वारे जानकारी
 - सार्वजनिक नीजि साभेदारी (PPP) माध्यमबाट निजीकरण व्यवस्था
 - व्यवस्थापन करार (Management Contract)
 - कर्पोरेटाइजेशन
 - निर्माण, स्वामित्व, संचालन, हस्तान्तरण (BOOT)
 - स्थानीय तहमा हस्तान्तरण र संचालन

खण्ड (ख) - (५० अङ्क)

1 विकास प्रशासन र व्यवस्थापन

- 1.1 विकासका प्रशासनका सिद्धान्तहरू
- 1.2 नेपालमा विकास प्रशासनका चुनौतीहरू
- 1.3 नेपालको योजना र बजेट प्रणाली
- 1.4 नेपालमा आयोजना व्यवस्थापन
- 1.5 भ्रष्टाचार विरुद्धको शुन्य सहनशीलताको अवधारणा र नेपालमा भ्रष्टाचार नियन्त्रणको संस्थागत व्यवस्था
- 1.6 अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रणाली (विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, एशियाली विकास बैंक)
- 1.7 खुल्ला अर्थतन्त्र र व्यापार उदारीकरण
- 1.8 वैदेशिक रोजगार र सेवा व्यापार
- 1.9 अन्तर्राष्ट्रिय आवागमन र व्यापार सहजीकरण
- 1.10 वार्ता र सौदावाजी सम्बन्धी कला
- 1.11 दिगो विकास, वातावरण र जलवायु परिवर्तन
- 1.12 गरिबी निवारण : नेपालमा यसका लागि गरिएका प्रयास, उपलब्धि र चुनौतीहरू
- 1.13 सार्वजनिक संस्थाको व्यवस्थापन

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौँ तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 1.14 नेपालमा नागरिक उड्डयनको विकास, चुनौती र समसामयिक अवस्था
- 1.15 विकासमा सूचना प्रविधिको महत्व
- 1.16 विकासमा वैदेशिक सहयोगको भूमिका र यसको उपयोग
- 1.17 मानव विकास

2. व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकता

- 2.1 सार्वजनिक जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व
- 2.2 व्यावसायिकता, सदाचार र नैतिकताको अवधारणा र आयामहरु
- 2.3 सार्वजनिक प्रशासनमा व्यवसायिकता, सदाचार र नैतिकताको प्रवर्द्धनका उपाय र वर्तमान अवस्था
- 2.4 भ्रष्टाचार निवारण तथा भ्रष्टाचार निवारणका लागि गरिएका व्यवस्थाहरु

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	लामो उत्तर	समस्या समाधान
प्रशासन र व्यवस्थापन सम्बन्धी	(क)	५०	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
	(ख)	५०	१ प्रश्न X १० अङ्क = १०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०
जम्मा		१००	२ प्रश्न X १० अङ्क = २०	४ प्रश्न X २० अङ्क = ८०

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

1. लेखा र लेखा प्रणालीको परिचय

- 1.1 लेखापालनको अवधारणा, आधारभूत तत्व, उद्देश्य र महत्व
- 1.2 दोहोरो लेखा प्रणालीको सिद्धान्तहरू र सो सम्बन्धी खाताहरू
- 1.3 खाताका प्रकार र डेबिट र क्रेडीटका नियमहरू
- 1.4 लेखाङ्कन प्रणालीका आधारहरू : नगद (Cash), प्रोदभावी (Accrual) र मिश्रितमा आधारित
- 1.5 लेखा सम्बन्धी विभिन्न शब्दावलीहरूको ज्ञान
- 1.6 The difference between the Income & Expenditure Account and the Receipts & Payments account
- 1.7 लेखाप्रणालीका क्षेत्रहरू : वित्तीय लेखाङ्कन, व्यवस्थापन लेखाङ्कन, लागत लेखाङ्कन, आम्दानी लेखाङ्कन, जिम्मेवारी लेखाङ्कन (लागत केन्द्र, मुनाफा केन्द्र, लगानी केन्द्र), मूद्रा स्फिति लेखाङ्कन र कर लेखाङ्कन
- 1.8 वित्तीय लेखाङ्कन (Nature, Scope, Purpose and Objectives and Function), व्यवस्थापन लेखाङ्कन (Nature, Scope, Purpose and Objectives and Function Distinction between Financial & Management Accounting, Application of Management Accounting In Management Decision Making, Decision regarding alternative choices, Capital Budgeting Decision)

2. लेखा अभिलेख

- 2.1 लेखाङ्कन समिकरण (Accounting Equation) तथा लेखाहरूको वर्गीकरण
- 2.2 आधारभूत खाताहरू सम्बन्धी जानकारी
- 2.3 सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance)को अर्थ, विशेषता र उद्देश्य तथा सन्तुलन परीक्षण तयार पार्ने विधिहरू, सन्तुलन परीक्षण नमिल्ने कारणहरू र मिलाउने तरिका
- 2.4 लेखा अभिलेखमा देखिने त्रुटीहरू तथा सुधार गर्ने तरिका
- 2.5 बैंक मौज्जात फरक पर्नाका कारण, मिलानका तरिकाहरू
- 2.6 पुंजीगत (Capital) तथा आयगत (Revenue) खर्च सम्बन्धी अवधारणा
- 2.7 लेखाङ्कन नीतिहरू : ह्रास कट्टी, वक्यौता व्यवस्थापन, खरीद व्यवस्थापन, जिन्सी खर्च र मुल्यांकन, चालु पूंजी व्यवस्थापन
- 2.8 नेपाल लेखा मापदण्ड (Nepal Accounting Standard)
- 2.9 Accounting for Value Added Tax
- 2.10 Chart of Accounts
- 2.11 Accounting principles and policies
- 2.12 लेखापालनमा देखापर्ने सैद्धान्तिक तथा प्रक्रियागत समस्याहरू र समाधानका खोजी

3. आर्थिक विवरणहरू

- 3.1 लेखाङ्कन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart)
- 3.2 कारोवार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखाङ्कन र खातामा प्रविष्टि
- 3.3 आधारभूत वित्तीय विवरणहरूको तयारी (Preparation of Financial Statements)
 - 3.3.1 आय तथा व्यय विवरण (Income & Expenditure Statement)
 - 3.3.2 वासलात (Balance Sheet)
 - 3.3.3 नगद प्रवाह विवरण (Cash Flow Statement)
 - 3.3.4 फण्ड प्रवाह विवरण (Fund Flow Statement)
- 3.4 वित्तीय/आर्थिक विवरण विश्लेषण

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 3.4.1 Ratio Analysis (Liquidity Ratio, Profitability Ratio, Activity Ratio, Leverage Ratio)
 - 3.4.2 Analysis of Common-size Statement
 - 3.4.3 Horizontal Trend Percent Analysis
 - 3.4.4 RADAR Chart
 - 3.4.5 DuPont Analysis
 - 3.5 The users of accounting information and their needs
 - 3.6 Qualitative Characteristics of Accounting Information
 - 3.7 The significance and limitations of accounting information
 - 3.8 कोष लेखांकन र आयोजना लेखांकन
 - 3.9 वैदेशिक मुद्रामा कारोवारको लेखांकन
 - 3.10 रकमान्तर तथा सोधभर्ना लेखांकन
 - 3.11 ह्रास कट्टीका तरीकाहरु
 - 3.12 लेखांकन समायोजनहरु
 - 3.12.1 Accruals and Outstanding
 - 3.12.2 Prepaid Expenses
 - 3.12.3 Reconciliation of Accounts
 - 3.12.4 Adjustments
 - 3.13 Long-Term Investment Decision
- 4. लेखा परीक्षण तथा नियन्त्रण**
- 4.1 लेखापरीक्षणको परिचय, उद्देश्य, आधारभूत सिद्धान्त र महत्व
 - 4.2 लेखापरीक्षणको संवैधानिक एवं कानूनी आधारहरु
 - 4.3 आन्तरिक नियन्त्रण, आन्तरिक लेखापरीक्षण र अन्तिम लेखापरीक्षणको उपादेयता, महत्व र यसका तरीकाहरु
 - 4.4 कार्यमूलक लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन लेखा परीक्षण र कर लेखापरीक्षण (Tax Audit) सम्बन्धी जानकारी
 - 4.5 लेखापरीक्षण टिपोट
 - 4.6 बेरुजु र बेरुजु फछ्यौर्ट सम्बन्धी व्यवस्था
 - 4.7 जालसाजी अनुसन्धानका तरीकाहरु
 - 4.8 आर्थिक अनुशासन र लेखापरीक्षण
 - 4.9 सार्वजनिक लेखा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार
 - 4.10 महालेखा परीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार
- 5. आर्थिक प्रशासन**
- 5.1 आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरु र महत्व
 - 5.2 बजेटको अर्थ, सिद्धान्त, प्रकार र महत्व
 - 5.3 बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियन्त्रण । Program Budget, Performance Budget, Zero base Budget
 - 5.4 वित्तीय योजना
 - 5.5 एकल खाता कोष : परिचय, उद्देश्य, विशेषता तथा महत्व
 - 5.6 कर : अर्थ, उद्देश्य, प्रकार तथा महत्व
 - 5.7 सार्वजनिक खर्च, सार्वजनिक आय र सार्वजनिक ऋण
 - 5.8 आर्थिक प्रशासनमा जिम्मेवारी र जवाफदेही: (आर्थिक कारोवारमा वित्तीय तथा प्रशासकीय जवाफदेहीको आवश्यकता, आर्थिक प्रशासनमा प्रशासकीय प्रमुखहरुको जिम्मेवारी र जवाफदेहीको व्यवस्था, आर्थिक अनुशासनको मौजुदा स्थिति र समस्या)

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्रशासन सेवा, आर्थिक प्रशासन समूह, लेखा उपसमूह उपप्रबन्धक आठौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.9 आर्थिक नीति, वित्तीय नीति, मौद्रिक नीति र विदेशी विनिमय नीति
 5.10 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको राजस्वका श्रोतहरु
 5.11 लिलाम सम्बन्धी व्यवस्था

6. ऐन, नियमहरु र नागरिक उड्डयन सम्बन्धी जानकारी

- 6.1 लेखा परिक्षण ऐन, २०४८
 6.2 आयकर ऐन, २०५८ र नियमावली २०५९
 6.3 गैर सैनिक हवाई उडान ऐन, २०१५ र गैर सैनिक हवाई उडान नियमावली, २०५२
 6.4 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
 6.5 नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८
 6.6 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरुको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
 6.7 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
 6.8 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
 6.9 नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३
 6.10 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४
 6.11 भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४
 6.12 सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
 6.13 आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ तथा नियमावली, २०६४
 6.14 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
 6.15 अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
 6.16 जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
 6.17 मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२
 6.18 हवाई नीति २०६३

दोस्रो पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

दोस्रो पत्र (विषयगत)		
विषय	जम्मा अङ्क भार	प्रश्न संख्या
सेवा सम्बन्धी	१००	२ प्रश्न X १० अङ्क = २० ४ प्रश्न X २० अङ्क = ८०